

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ:
2016

Том 16, Випуск 4 (56) ЧАСТИНА 2,

ВІСНИК Української медичної стоматологічної академії

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Заснований в 2001 році

Виходить 4 рази на рік

Зміст

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА ТА БІОЛОГІЯ

- Волошин Н.А., Аравицкий Е.О.**.....5
ДИНАМИКА АБСОЛЮТНОЙ И ОТНОСИТЕЛЬНОЙ МАСС ТИМУСА БЕЛЫХ КРЫС В НОРМЕ И ПОСЛЕ ВНУТРИУТРОБНОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ ДЕКСАМЕТАЗОНА И СТАФИЛОКОККОВОГО АНАТОКСИНА
- Давидова Л.М., Ткач Г.Ф., Сікора В.З., Кіптенко Л.І., Максимова О.С.**.....8
ДИНАМІКА СТРУКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯЗИКА ЩУРІВ ЗА УМОВ ВПЛИВУ ЗАГАЛЬНОГО ЗНЕВОДНЕННЯ ОРГАНІЗМУ
- Ключко С. С., Єтушенко В. М., Соколовський Д. М., Шилан К. В.**..... 14
МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІМФОЇДНОГО КОМПОНЕНТУ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ МАТКОВИХ ТРУБ ЖІНОК ЗРІЛОГО ВІКУ
- Колішецька М.А.** 17
ЗМІНИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ПРОТЕІНАЗО-ІНГІБІТОРНОЇ СИСТЕМИ В БРОНХАХ МУРЧАКІВ У РАНЬОМУ ПЕРІОДІ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ
- Moskaliuk V., Holiar O., Balaniuk I., Boyko Y.**.....21
THE ROLE OF THE HIGHEST THERAPEUTIC DOSE (50 MG/KG) OF TETRACYCLINE HYDROCHLORIDE IN MICROBIOTA DISORDER IN SMALL INTESTINE OF WHITE RATS
- Савка І.І.** 25
ОСОБЛИВОСТІ КРОВОНОСНОГО РУСЛА ЯЄЧКА В ЕКСПЕРИМЕНТІ
- Сімонов П.В., Горчакова Н.О., Чекман І.С.**.....29
ФАРМАКОЛОГІЧНА АКТИВНІСТЬ НАНОЧАСТИНОК МІДІ ПРИ ЛІКУВАННІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ АБСЦЕСІВ ШКІРИ І М'ЯКИХ ТКАНИН ЩУРІВ
- Слинько Ю.О.** 35
СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ПЕРІОДОНТАЛЬНОЇ ЗВ'ЯЗКИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ТВАРИН, МАТЕРІ ЯКИХ ЗАЗНАЛИ ГІПОКІНЕЗІЇ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ
- Смоляр Н.І., Дацко В.А., Федечко Й.М.**.....38
ОЦІНКА АНТИМІКРОБНИХ ЕФЕКТІВ ФОТОДИНАМІЧНОЇ ТЕРАПІЇ В УМОВАХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ДЕНТАЛЬНИХ МІКРОБІОЦЕНОЗІВ (ПОВІДОМЛЕННЯ 2)
- Шимон В.М., Кубаш В.І., Ткачук М.А., Веретельник О.В., Стойка В.В.** 42
ДОСЛІДЖЕННЯ НАПРУЖЕНО-ДЕФОРМОВАНОГО СТАНУ СТЕГНОВОЇ КІСТКИ У ХВОРИХ З ОСТЕОМІЄЛІТОМ
- Шимон В.М., Стойка В.В., Ткачук М.А., Кубаш В.І., Веретельник О.В.** 50
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ НАПРУЖЕНО-ДЕФОРМОВАНОГО СТАНУ ПРОКСИМАЛЬНОГО ВІДДІЛУ СТЕГНОВОЇ КІСТКИ.
- Яременко Л.М., Грабовий О.М., Слічна Г.М., Слічний І.В.** 56
ЕКСПРЕСІЯ В-ТУБУЛІНУ В СЕНСОМОТОРНІЙ КОРІ ВЕЛИКИХ ПІВКУЛЬ ПРИ МОДЕЛЮВАННІ ТРАНЗИТОРНОЇ ІШЕМІЇ ТА ІМУНОКОРЕКЦІЇ

КЛІНІЧНА ТА ПРОФІЛАКТИЧНА МЕДИЦИНА

- Бабак О.Я., Лапшина К.А.** 61
МЕТАБОЛІЧНІ ЗМІНИ ТА МАЛОІНВАЗИВНА ДІАГНОСТИКА НЕАЛКОГОЛЬНОГО СТЕАТОГЕПАТИТУ У ХВОРИХ НА НЕАЛКОГОЛЬНУ ЖИРОВУ ХВОРОБУ ПЕЧІНКИ НА ТЛІ ГІПЕРТОНІЧНОЇ ХВОРОБИ ТА ОЖИРІННЯ

Баланюк І.В., Андрущак М.О., Голяр О.І., Бойко Ю.І.	64
РЕАКТИВНА ВІДПОВІДЬ НЕЙТРОФІЛЬНИХ ГРАНУЛОЦИТІВ ПЕРИФЕРІЙНОЇ КРОВІ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ГЕПАТИТ С	
Бойко Ю.І., Голяр О.І., Кривецька С.С., Баланюк І.В., Андрущак М.О.	67
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ВІТРИАНОЇ ВІСПИ У ВАГІТНИХ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
Бойко Т.В.	70
ВІКОВІ І ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВІВ ОСТЕОДЕФИЦИТНОГО СТАНУ У ХВОРИХ ІЗ КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ ОРГАНІВ ТРАВНОЇ СИСТЕМИ	
Вакалюк І. І., Вірстюк Н. Г.	74
ЗАКОНОМІРНОСТІ ЗМІН КАРДІОГЕМОДИНАМІКИ У ХВОРИХ НА СТАБІЛЬНУ ІШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ, ПОЄДНАНУ З НЕАЛКОГОЛЬНОЮ ЖИРОВОЮ ХВОРОБОЮ ПЕЧІНКИ	
Герасименко С.І., Костогряз О.А., Герасименко А.С., Нечипоренко Р.В., Костогряз Ю.О., Полулях Д.М.	80
ЛОКАЛЬНА ФОРМА ПІГМЕНТНОГО ВІЛЛОНОДУЛЯРНОГО СИНОВІТУ КОЛІННОГО СУГЛОБА	
Демиденко Г.В.	84
РОЛЬ ОНКСТАТИНУ М У ФОРМУВАННІ КАРДІОМЕТАБОЛІЧНОГО РИЗИКУ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ З ДИСГЛІКЕМІЄЮ	
Джочка Л. Р., Довганіч Н. В.	88
АСОЦІАЦІЇ З АНТИГЕНАМИ ГРУП КРОВІ ЗА СИСТЕМОЮ АВ0 ЯК МАРКЕР СХИЛЬНОСТІ ДО АСТИГМАТИЗМУ	
Дубовик Є.І., Гарбузова В.Ю., Атаман О.В.	91
АНАЛІЗ ПОЄДНАНОГО ВПЛИВУ АЛЕЛЬНИХ ПОЛІМОРФІЗМІВ ГЕНІВ ЦИКЛУ ВІТАМІНУ К НА РОЗВИТОК ІШЕМІЧНОГО АТЕРОТРОМБОТИЧНОГО ІНСУЛЬТУ	
Дяків-Корейба Н.І., Костюк О.В.	97
УЛЬТРАЗВУКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЖОВЧНОГО МІХУРА У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ	
Жилкова Є.С., Феськов В.О., Чумакова Н.О., Іванова Г.В., Федота О.М.	101
ГЕНЕТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБСТРУКТИВНОЇ ТА СЕКРЕТОРНОЇ ФОРМ АЗООСПЕРМІЇ У ЧОЛОВІКІВ З ПОРУШЕННЯМИ РЕПРОДУКТИВНОЇ ФУНКЦІЇ	
Катеренчук І.П., Ткаченко Л.А., Ярмола Т.І., Могильник Н.М., Осіння Г.П.	104
ПОШИРЕНІСТЬ ОСНОВНИХ УСКЛАДНЕНЬ ЕФЕРЕНТНИХ МЕТОДІВ НИРКОВО-ЗАМІСНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПОКАЗНИКИ СМЕРТНОСТІ СЕРЕД ПАЦІЄНТІВ НЕФРОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ ПОКЛ	
Коваль С.М., Старченко Т.Г., Юшко К.О.	110
КЛІНІЧНІ ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ ДАПАГЛІФЛОЗИНУ В КОМБІНОВАНІЙ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ ТА АБДОМІНАЛЬНИМ ОЖИРІННЯМ АБО НАДЛИШКОВОЮ МАСОЮ ТІЛА	
Колесникова Е.В., Козырева Т.Е.	116
РАННІЕ МАРКЕРЫ АТЕРОСКЛЕРОЗА У ПАЦИЕНТОВ С АССОЦИИРОВАННЫМ ТЕЧЕНИЕМ ИБС И САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ 2 ТИПА, ИНФИЦИРОВАННЫХ Н. PYLORI	
Копица Н.П., Гилёва Я.В., Кутя И.Н, Титаренко Н.В., Гончарь А.В.	122
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НОВОГО МАРКЕРА ST2 В ПРОГНОЗИРОВАНИИ ИСХОДОВ ОСТРОГО ИНФАРКТА МИОКАРДА С ПОДЪЕМОМ СЕГМЕНТА ST	
Копица М.П., Титаренко Н.В., Гілева Я.В., Родіонова Ю.В., Вішневська І.Р.	126
ПРОГНОЗУВАННЯ 6-МІСЯЧНОЇ СМЕРТНОСТІ У ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ ІНФАРКТ МІОКАРДУ	
Кравцова В.И.	130
ВЛИЯНИЕ СПИРОНОЛАКТОНА НА СТРУКТУРНО-ФУНКЦИОНАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ СЕРДЦА, СОСУДОВ И ПОЧЕК У БОЛЬНЫХ С СОЧЕТАННОЙ КАРДИО-РЕНАЛЬНОЙ ПАТОЛОГИЕЙ	
Кузьміна Н.В., Грібенюк О.В.	135
ЧАСТОТА ВИЯВЛЕННЯ НЕАЛКОГОЛЬНОЇ ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ ІІ СТАДІЇ З РІЗНОЮ МАСОЮ ТІЛА ТА ЇЇ В'ЯЗОК З МАРКЕРАМИ СЕРЦЕВО-СУДИННОГО РИЗИКУ	
Литвак О.О.	143
СПОСІБ РЕАБІЛІТАЦІЇ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ЖІНОК З СУБМУКОЗНОЮ МІОМОЮ МАТКИ ПІСЛЯ КОНСЕРВАТИВНОЇ МІОМЕКТОМІЇ ШЛЯХОМ ГІСТЕРОСКОПІЧНОЇ РЕЗЕКЦІЇ	
Лукіянець О.О.	150
ДІАГНОСТИКА ТА КОРЕКЦІЯ ВНУТРІШНЬОЧЕРЕВНОГО ТИСКУ У ДІТЕЙ З ХРОНІЧНИМИ КОЛОСТАЗАМИ	
Пшук Н.Г., Камінська А.О.	155
ПОРІВНЯЛЬНІ АСПЕКТИ СПРИЙНЯТТЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ РЕФЕРЕНТНИМИ РОДИЧАМИ ПАЦІЄНТІВ З ШИЗОФРЕНІЄЮ ТА БІПОЛЯРНИМ АФЕКТИВНИМ РОЗЛАДОМ	
Рева Т.В.	160
ОПТИМІЗАЦІЯ ЛІКУВАННЯ ЕЛЕКТРИЧНИМ ПОЛЕМ ПОСТІЙНОГО СТРУМУ ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНОЇ РЕФЛЮКСНОЇ ХВОРОБИ У ПОЄДНАННІ ІЗ ДУОДЕНОГАСТРАЛЬНИМ РЕФЛЮКСОМ	
Романова В.А.	163
РОЛЬ ЭНДОТЕЛИАЛЬНОЙ ДИСФУНКЦИИ В ДЕСТАБИЛИЗАЦИИ ИШЕМИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНИ СЕРДЦА И ВОЗМОЖНОСТИ ЕЕ КОРРЕКЦИИ	
Ромаш І. Р.	168
РАННЯ ДІАГНОСТИКА ТА КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ПАРАНОЇДНОЮ ШИЗОФРЕНІЄЮ ПРИ ТРИВАЛОМУ ЛІКУВАННІ НЕЙРОЛЕПТИЧНИМИ ПРЕПАРАТАМИ	
Рощук О.І., Бсліков О.Б., Гавалешко В.П.	173
КОРЕКЦІЯ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ У ХВОРИХ НА ВИРАЗКОВУ ХВОРОБУ ШЛУНКА ТА ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ ІЗ НЕЗНІМНИМИ МЕТАЛЕВИМИ ЗУБНИМИ ПРОТЕЗАМИ	

УДК 616.127-005.8-071-037:616.151

Копица Н.П., Гилёва Я.В., Кутя И.Н., Титаренко Н.В., Гончарь А.В.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НОВОГО МАРКЕРА ST2 В ПРОГНОЗИРОВАНИИ ИСХОДОВ ОСТРОГО ИНФАРКТА МИОКАРДА С ПОДЪЕМОМ СЕГМЕНТА ST

ГУ «Национальный институт терапии им. Л.Т. Малой НАМН Украины» г. Харьков

Цель работы - оценить уровень ST 2 у пациентов, перенесших инфаркт миокарда в раннем периоде заболевания (первые 30 дней). В исследование включались пациенты с острым инфарктом миокарда с подъемом сегмента ST. Всем пациентам проводилось стандартное исследование по протоколу, дополнительно в первые сутки был определен ST 2. Установлена достоверная разница в уровне биомаркера ST2 в группе выживших и группе умерших пациентов ($p \leq 0.00001$). Так же в обследуемых группах достоверно отличались баллы по шкале GRACE ($p \leq 0.0004$), уровень креатинина сыворотки - ($p \leq 0.002$), СКФ ($p \leq 0.01$) и уровень NT-проМНП ($p \leq 0.0006$). В результате исследований установлено, что ST2 является высокочувствительным предиктором смертности от кардиальных причин у пациентов в течение 30 дней после перенесенного инфаркта миокарда. Полученные результаты дают основания думать о возможном использовании нового биомаркера в повседневной клинической практике.

Ключевые слова: прогнозирование, острый инфаркт миокарда, ST2.

Работа является фрагментом НИР «Розробка сучасних моделей стратифікації ризику та визначення персоніфікованих профілактичних заходів виникнення раптової серцевої смерті у хворих після перенесеного гострого коронарного синдрому», № гос. регистрации 0114U001167.

В результате проводимых исследований в области молекулярной и клеточной кардиологии в последние годы становятся известны все новые патофизиологические пути, сигнальные молекулы, гены, участвующие в формировании заболеваний сердечно-сосудистой системы. Учитывая имеющиеся литературные данные по значимой роли гиперактивации системы провоспалительных цитокинов в патогенезе микроструктурных изменений миокарда и сосудистой стенки, внимание ученых приковано к поиску новых цитокинов и их рецепторов, изучению их роли в качестве как биомаркеров, так и как нейрогуморальных медиаторов при кардиоваскулярной патологии.

Так, последним (в 2005 г.) открытым представителем суперсемейства интерлейкина 1 – группы провоспалительных цитокинов, к которой также относятся ИЛ-1 α , ИЛ-1 β и ИЛ-18, – является интерлейкин 33, играющий в организме человека сложную, многогранную и на сегодня до конца не изученную роль [14,18]. Специфичным рецептором ИЛ-33 является ST2 (growth STimulation expressed gene 2, стимулирующий фактор роста, экспрессирующийся геном 2), существующий в виде двух основных изоформ: выделяют относящуюся к семейству Toll-подобных рецепторов трансмембранную изоформу ST2L, участвующую в реализации Th2-зависимого каскада иммунного ответа [4,7,17], и растворимую циркулирующую изоформу sST2.

Начало изучению роли последней получено в 1989 г, задолго до открытия ИЛ-33, в связи с чем в течение длительного времени sST2 считалась рецептором-«сиротой». Сегодня большинство исследователей основной его физиологической ролью считают нейтрализацию циркулирующего ИЛ-33. Тем не менее, накоплено достаточно данных, свидетельствующих в пользу высокой ценности sST2 в качестве кардиального

биомаркера: у больных с острым инфарктом миокарда концентрация sST2 прямо коррелировала с уровнем креатинфосфокиназы и отрицательно – с фракцией выброса левого желудочка [19], ее повышение ассоциировалось с повышенной летальностью и развитием застойной сердечной недостаточности в отдаленном анамнезе наблюдения в исследованиях TIMI, STEMI, CLARITY-TIMI [11,16]. В ряде исследований среди пациентов с сердечной недостаточностью также была продемонстрирована роль высоких уровней sST2 в качестве независимого предиктора смерти или трансплантации сердца как при тяжелой хронической сердечной недостаточности (ХСН), так и после эпизода острой декомпенсации сердечной недостаточности [7,8,10,20]. Дополнительную ценность sST2 как биомаркеру придает тот факт, что, в отличие от натрийуретических пептидов, уровень ST2 не зависит от пола, ИМТ, образа жизни и сопутствующих заболеваний (в т.ч. почечной дисфункции) и имеет самую низкую среди основных кардиомаркеров внутри- и межиндивидуальную изменчивость.

Тем не менее, результаты ряда исследований на животных моделях показывают, что значение sST2 не ограничивается его ролью как биомаркера, и предполагают важность sST2/ИЛ-33-взаимодействий в качестве протективной сигнальной системы при различных кардиоваскулярных заболеваниях, включая острые сердечно-сосудистые катастрофы [13,15].

Учитывая сказанное, целесообразным видится дальнейшее изучение и уточнение роли sST2 при остром инфаркте миокарда и включение ее в систему прогнозирования риска развития осложнений и неблагоприятных исходов в краткосрочном и отдаленном периоде

наблюдения.

Цель работы

Оценить прогностическую роль сывороточного уровня sST2 у пациентов, перенесших острый инфаркт миокарда, в раннем периоде заболевания (первые 30 дней).

Материалы и методы исследования

В исследование включались пациенты, поступившие в стационар с диагнозом острого инфаркта миокарда с подъемом сегмента ST и давшие согласие на участие в нем. Критериями исключения являлись: отказ от подписания информированного согласия, терминальная почечная/печеночная недостаточность, психические заболевания, наркомания, алкоголизм. Группу контроля составили 10 практически здоровых лиц, сопоставимых по полу и возрасту.

Обследовано 83 пациента с острым инфарктом миокарда с подъемом сегмента ST, поступивших в ГУ «Национальный институт терапии им. Л.Т. Малой НАМН Украины» в первые сутки заболевания, из них 58 мужчин (69,9%) и 25 женщин (30,1%). Средний возраст обследованных больных составил 61,70±1,35 лет. Диагноз подтверждался наличием клинической картины, данными ЭКГ, определением маркера некроза миокарда – тропонина I.

Период наблюдения за пациентами составил 30 дней. Конечной точкой являлась смерть в течение периода наблюдения. Через месяц (±1 неделя) в телефонном режиме была получена информация о состоянии пациентов, включенных в исследование. Образцы крови

были набраны из вены у пациентов при госпитализации в стационар и хранились в холодильнике при температуре -70°C. Всем пациентам были определены уровни sST2 при помощи иммуноферментного метода с использованием набора «Presage® ST2 Assay», Critical Diagnostics (США), а также N-терминального про В-типа натрийуретического пептида с использованием набора «Biomedica» (Словакия) в первые сутки госпитализации. Кроме того, проводилось стандартное клинико-лабораторное и инструментальное обследование: клинический и биохимический анализ крови, ЭКГ в 12 отведениях, Эхокардиография, коронароангиография с целью определения степени поражения коронарных сосудов и выбора дальнейшей тактики лечения. Для стратификации риска госпитальной смерти использовали калькулятор GRACE.

Статистическая обработка полученных данных проводилась с помощью программы Statistica for Windows v. 6.0. В качестве описательных статистик использовались среднее арифметическое и ошибка среднего, для оценки межгрупповых отличий – критерий Стьюдента, для определения связи между признаками – коэффициент корреляции Спирмена.

Результаты исследований и их обсуждение

Клиническая характеристика пациентов при разбиении на группы в зависимости от достижения конечной точки к концу периода наблюдения представлена в таблице.

*Таблица
Клиническая характеристика обследованных больных*

	Умершие	Выжившие
Возраст	67,6±3,6	60,6±1,4
Пол: мужчины	7	51
женщины	6	19
Локализация ИМ		
- передний	9	32
- задний	3	34
- другой	1	4
Масса тела, кг	84,9±3,5	85,7±2,1
Рост пациента, м	1,70±0,02	1,72±0,01
ИМТ, кг/м ²	29,42±1,00	28,84±0,62
ЧСС, уд./мин.	87,5±5,2	79,7±2,1
САД, мм рт.ст.	116,9±6,4	148,4±3,3
ДАД, мм рт.ст.	72,3±3,7	85,1±1,9
Креатинин, ммоль/л	138,8±8,5	113,5±3,0
СКФ по Кокрофту-Голту, мл/мин.	53,74±6,48	73,85±3,23
Grace при госпитализации, баллы субшкалы DEATH	187,3±14,1	138,4±4,9
Глюкоза, ммоль/л	11,92±2,11	9,58±0,59
ОХС, ммоль/л	4,938±0,328	4,965±0,146
ХСЛПНП, ммоль/л	3,130±0,299	3,180±0,139
ХСЛПВП, ммоль/л	1,276±0,127	1,187±0,039
ХСЛПОНП, ммоль/л	0,531±0,074	0,599±0,032
ТГ, ммоль/л	1,182±0,163	1,331±0,070
ST2, нг/мл	150,9±31,0	47,5±5,8
NT-проМНП, пг/мл	1 692,6±496,3	549,8±98,1

При проведении статистической обработки полученных данных среднее значение ST2 для

всех пациентов составило $63,73 \pm 7,96$ нг/мл.

В течение периода наблюдения 30 дней конечной точки (смерть) достигли 13 человек (15,7%): умерло 7 мужчин и 6 женщин. Средний уровень sST2 сыворотки крови в группе выживших пациентов составил $47,5 \pm 5,8$ нг/мл, в группе умерших – $150,9 \pm 31,0$ нг/мл ($p < 0,0001$). Обследуемые группы пациентов также достоверно отличались по оценке риска смерти с использованием шкалы GRACE: $138,4 \pm 4,9$ у выживших и $187,3 \pm 14,1$ у умерших ($p = 0,0004$), уровню креатинина сыворотки – $113,5 \pm 3,0$ и $138,8 \pm 8,5$ ммоль/л соответственно ($p = 0,002$), СКФ – $73,85 \pm 3,23$ и $53,74 \pm 6,48$ мл/мин ($p < 0,01$), а также уровню NT-проМНП $549,8 \pm 98,1$ и $1\,692,6 \pm 496,3$ пг/мл ($p = 0,0006$).

С целью оценки значимости ST2 в прогнозировании 30-дневной смертности был проведен ROC-анализ (рис.). Площадь под кривой AUC составила 0,88 ($p < 0,0001$; доверительный интервал 95%: 0,790 - 0,941). Чувствительность ST2 в предсказании летального исхода в течение 30 дней у пациентов после перенесенного ИМ составила 100%, а специфичность – 63%.

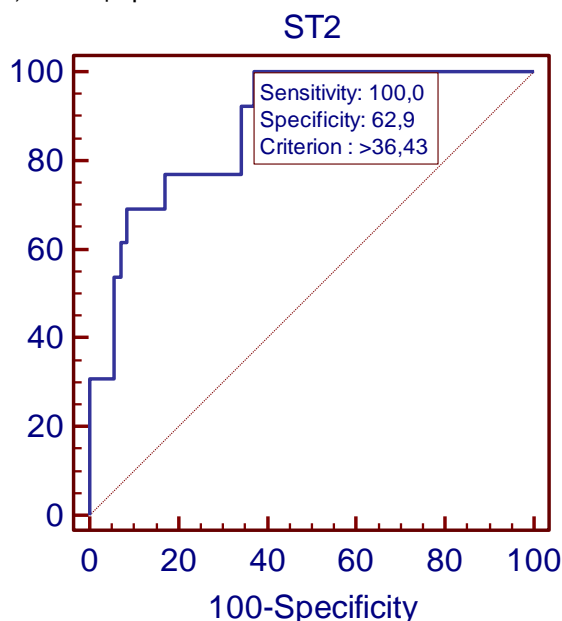

Рис. Результаты ROC-анализа значимости ST2 в прогнозировании 30-дневной смертности у больных острым инфарктом миокарда.

Проведенное исследование показало, что однократное определение сывороточного sST2 при госпитализации является предиктором неблагоприятного исхода у пациентов с ОИМ. Полученные результаты не противоречат данным других исследователей, отмечающих независимую (сохраняющуюся после многофакторной регуляции) связь sST2 с худшими исходами у пациентов с инфарктом миокарда без элевации сегмента ST [2,9], прямую связь с уровнем креатинфосфокиназы и обратную зависимость между уровнем sST2 и фракцией выброса левого желудочка у больных

после перенесенного ИМ [18].

С учетом низкой специфичности sST2 целью повышения специфичности прогноза целесообразна его интеграция в многофакторную систему стратификации риска у больных ОИМ. sST2 предоставляет уникальную прогностическую информацию, дополняющую интерпретацию уровней биомаркеров острого повреждения миокарда, используемых в настоящее время.

Особо следует отметить имеющиеся данные о связи высоких сывороточных уровней sST2 с ремоделированием желудочков и прогрессированием сердечной недостаточности с наличием сильной корреляции с выраженностью клинической симптоматики и со смертностью. Также уровень ST2 связан с ремоделированием миокарда у больных, перенесших острый инфаркт миокарда, с наличием доказанной взаимосвязи с развитием новой или прогрессированием существующей СН у больных с инфарктом миокарда с подъемом сегмента ST [11].

Теоретическая концепция кардиопротективной роли сигнализации ИЛ-33/ST2 заключается в том, что перегрузка миокарда давлением способствует повышенному синтезу ИЛ-33, который в свою очередь через механизм лиганд-рецепторного взаимодействия с ST2L оказывает защитное действие, выражающееся в сдерживании процессов гипертрофии и фиброза миокарда. В противоположность ST2L, активация sST2 не обладает кардиопротективным эффектом в виду того, что последний не имеет ни трансмембранного, ни внутриклеточного доменов [12], способных индуцировать биологические эффекты; больше того, имеется предположение о том, что, связывая циркулирующий ИЛ-33, sST2 блокирует его кардиопротективный эффект, тем самым способствуя развитию ремоделирования миокарда и его фиброзу [3,5,12]. При увеличении концентрации sST2 относительная гиперактивации рецепторов ST2L приводит к переключению иммунитов интрацеллюлярного матрикса на Th1-тип функционирования, что приводит к увеличению фиброза, прогрессированию гипертрофии и/или дилатации полостей сердца, и, в итоге, к снижению сократительной способности миокарда [6,14], что неизбежно сопровождается повышением риска развития внезапной сердечной смерти.

Выводы

В результате проведенного исследования установлено, что новый биомаркер sST2 является высокочувствительным предиктором смертности от кардиальных причин у пациентов в течение 30 дней после перенесенного инфаркта миокарда, обладая в то же время

недостаточной специфичностью. Полученные результаты дают основания думать о возможном использовании нового биомаркера в сочетании с другими клиническими и биохимическими показателями в повседневной клинической практике для оценки течения, эффективности лечения и прогноза у больных ОИМ.

Перспективы дальнейших исследований

Несмотря на современные подходы в лечении острого инфаркта миокарда, летальность в данной группе больных остается высокой. Поэтому усовершенствование стратификации риска на сегодняшний день остается актуальным. В дальнейших исследованиях планируется с целью повышения специфичности прогноза у данной категории больных изучить взаимосвязь сывороточного уровня sST2 с морфофункциональными изменениями миокарда и электрокардиографическими предикторами аритмогенеза у больных ОИМ в отдаленный период наблюдения, а также оценить прогностическую роль sST2 в комбинации с другими маркерами неблагоприятного исхода у таких пациентов с построением прогностической модели.

Литература

1. Barksby H.E. The expanding family of interleukin-1 cytokines and their role in destructive inflammatory disorders / H.E. Barksby, S.R. Lea, P.M. Preshaw [et al.] // Clin. Exp. Immunol. - 2007. - № 149. - P. 217-225.
2. Dhillon O.S. Interleukin 33 and ST2 in non-ST-elevation myocardial infarction: comparison with Global Registry of Acute Coronary Events Risk Scoring and NT-proBNP / O.S. Dhillon, H.K. Narayan, P.A. Quinn [et al.] // Am. Heart J. - 2011. - № 161. - P. 1163-1170.
3. Diez J. Mechanisms of disease: pathologic structural remodeling is more than adaptive hypertrophy in hypertensive heart disease / J. Diez, A. Gonzalez, B. Lopez [et al.] // Nat. Clin. Pract. Cardiovasc. Med. - 2005. - № 2. - P. 209-216.
4. Hayakawa H. Soluble ST2 blocks interleukin-33 signaling in allergic airway inflammation / H. Hayakawa, M. Hayakawa, A. Kume [et al.] // J. Biol. Chem. - 2007. - № 282. - C. 26369-26380.

5. Manabe I. Gene expression in fibroblasts and fibrosis: involvement in cardiac hypertrophy / I. Manabe, T. Shindo, R. Nagai // Circ. Res. - 2002. - № 91. - P. 1103-1113.
6. Marian A.J. Pathogenesis of diverse clinical and pathological phenotypes in hypertrophic cardiomyopathy / A.J. Marian // Lancet. - 2000. - № 355. - P. 58-60.
7. Miller A.M. Role of IL-33 in inflammation and disease / A.M. Miller // J. Inflamm. (Lond). - 2011. - № 8 (1). - P. 22.
8. Mueller T. Increased plasma concentrations of soluble ST2 are predictive for 1-year mortality in patients with acute destabilized heart failure / T. Mueller, B. Dieplinger, A. Gegenhuber [et al.] // Clin. Chem. - 2008. - № 54. - C. 752-756.
9. Kohli Payal Role of ST2 in Non-ST-Elevation Acute Coronary Syndrome in the MERLIN-TIMI 36 Trial / Payal Kohli, Marc P. Bonaca, Rahul Kakkar [et al.] // Scirica Clinical Chemistry. - 2012. - № 58. - P. 257-266.
10. Rehman S.U. Characteristics of the novel interleukin family biomarker ST2 in patients with acute heart failure / S.U. Rehman, T. Mueller, J.L. Januzzi Jr. // J. Am. Coll. Cardiol. - 2008. - № 52. - C. 1458-1465.
11. Sabatine M.S. Complementary roles for biomarkers of biomechanical strain ST2 and N-terminal prohormone B-type natriuretic peptide in patients with ST-elevation myocardial infarction / M.S. Sabatine, D.A. Morrow, L.J. Higgins [et al.] // Circulation. - 2008. - № 117. - P. 1936-1944.
12. Sadoshima J. The cellular and molecular response of cardiac myocytes to mechanical stress / J. Sadoshima, S. Izumo // Ann. Rev. Physiol. - 1997. - № 59. - P. 551-571.
13. Sanada S. IL-33 and ST2 comprise a critical biomechanically induced and cardioprotective signaling system / S. Sanada, D. Hakuno, L.J. Higgins [et al.] // J. Clin. Invest. - 2007. - № 117. - P. 1538-1549.
14. Schmitz J. IL-33, an interleukin-1-like cytokine that signals via the IL-1 receptor-related protein ST2 and induces T helper type 2-associated cytokines / J. Schmitz, A. Owyang, E. Oldham [et al.] // Immunity. - 2005. - № 23. - P. 479-490.
15. Seki K. Interleukin-33 prevents apoptosis and improves survival after experimental myocardial infarction through ST2 signaling / K. Seki, S. Sanada, A.Y. Kudina [et al.] // Circ. Heart Fail. - 2009. - № 2. - C. 684-691.
16. Shimpo M. Serum levels of the interleukin-1 receptor family member ST2 predict mortality and clinical outcome in acute myocardial infarction / M. Shimpo, D.A. Morrow, E.O. Weinberg [et al.] // Circulation. - 2004. - № 109. - P. 2186-2190.
17. Tago K. Tissue distribution and subcellular localization of a variant form of the human ST2 gene product, ST2V / K. Tago, T. Noda, M. Hayakawa [et al.] // Biochem. Biophys. Res. Commun. - 2001. - № 285. - C. 1377-1383.
18. Trajkovic V. T1/ST2: an IL-1 receptor-like modulator of immune responses / V. Trajkovic, M.J. Sweet, D. Xu // Cytokine Growth Factor Rev. - 2004. - № 15. - P. 87-95.
19. Weinberg E.O. Expression and regulation of ST2, an interleukin-1 receptor family member, in cardiomyocytes and myocardial infarction / E.O. Weinberg, M. Shimpo, G.W. De Keulenaer [et al.] // Circulation. - 2002. - № 106. - P. 2961-2966.
20. Weinberg E.O. Identification of serum soluble ST2 receptor as a novel heart failure biomarker / E.O. Weinberg, M. Shimpo, S. Hurwitz [et al.] // Circulation. - 2003. - № 107. - C. 721-726.

Реферат

ВИКОРИСТАННЯ НОВОГО МАРКЕРА ST2 В ПРОГНОЗУВАННІ ВИХІДІВ ГОСТРОГО ІНФАРКТУ МІОКАРДА З ПІДЙОМОМ СЕГМЕНТА ST

Копиця М.П., Гильова Я.В., Кутя І.М., Титаренко Н.В., Гончарь О.В.

Ключові слова: прогнозування, гострий інфаркт міокарда, ST2.

Мета роботи - оцінити рівень ST 2 у пацієнтів, які перенесли інфаркт міокарда в ранньому періоді захворювання (перші 30 днів). У дослідження включалися пацієнти з гострим інфарктом міокарда з підйомом сегмента ST. Всім пацієнтам проводилося стандартне дослідження за протоколом, додатково в першу добу було визначено ST 2. Встановлено достовірну різницю в рівні біомаркеру ST2 в групі виживших і групі померлих пацієнтів ($p \leq 0.00001$). Так само в обстежуваних групах достовірно відрізнялися бали за шкалою GRACE ($p \leq 0.0004$), рівень креатиніну сироватки - ($p \leq 0.002$), СКФ ($p \leq 0.01$) і рівень NT-проМНП ($p \leq 0.0006$). В результаті досліджень встановлено, що ST2 є високочутливим предиктором смертності від кардіологічних причин у пацієнтів протягом 30 днів після перенесеного інфаркту міокарда. Отримані результати дають підстави думати про можливе використання нового біомаркера в повсякденній клінічній практиці.

Summary

NEW MARKER ST2 IN PREDICTING OUTCOMES OF ACUTE MYOCARDIAL INFARCTION WITH ST-SEGMENT ELEVATION

Kopytsya N.P., Hilova Ya.V., Kutya I.M, Titarenko N.V.

Key words: prognosis, acute myocardial infarction, ST2.

The purpose of this work is to assess the level of ST 2 in patients who had myocardial infarction in the

early period of the disease (first 30 days). The study included patients with acute myocardial infarction and ST-segment elevation. All the patients underwent standard examinations according protocols, and in addition, ST 2 elevation was determined in the first day of the event. We found out a significant difference in the level of ST2 biomarker in the group of the patients who survived and in the group of the individuals who died ($p \leq 0.00001$). Two these groups also demonstrated significant difference in scores by the GRACE scale ($p \leq 0.0004$), in serum creatinine ($p \leq 0.002$), glomerular filtration rate ($p \leq 0.01$) and the level of NT-proBNP ($p \leq 0.0006$). ST2 was observed to be a highly sensitive predictor of death from cardiac events in the patients for 30 days after myocardial infarction. These results give reason to improve the possible use of a new biomarker in routine clinical practice.

УДК 616.127-005.8-036.6-037

Копиця М.П., Титаренко Н.В., Гілева Я.В., Родіонова Ю.В., Вішневська І.Р.

ПРОГНОЗУВАННЯ 6-МІСЯЧНОЇ СМЕРТНОСТІ У ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ ІНФАРКТ МІОКАРДУ

Національний Інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України, м. Харків

В даний час у світі спостерігається підвищений інтерес до оптимізації шкал стратифікації ризику хворих на гострий інфаркт міокарду (ГІМ) в зв'язку з високою смертністю при даному захворюванні. Нами була створена модель стратифікації ризику хворих на гострий інфаркт міокарду протягом 6 місяців, яка враховує вік хворого, рівні креатиніну та NT-proBNP, а також локалізацію інфаркту міокарда. Чутливість запропонованої моделі в прогнозуванні летального виходу у хворих на гострий інфаркт міокарду склала 81%, специфічність 85%, площа під кривою 0,893.

Ключові слова: інфаркт міокарду, прогнозування летального виходу, NT-proBNP.

Дана робота є фрагментом НДР «Розробка сучасних моделей стратифікації ризику та визначення персоналізованих профілактичних заходів виникнення раптової серцевої смерті у хворих після перенесеного гострого коронарного синдрому», № держ. реєстрації 0114U001167, шифр 02/14.

Вступ

В даний час у світі спостерігається підвищений інтерес до оптимізації шкал стратифікації ризику хворих на гострий інфаркт міокарду (ГІМ) в зв'язку з високою смертністю при даному захворюванні.

Найчастіше дослідження направлені на підвищення прогностичної чутливості та специфічності найбільш відомих шкал стратифікації ризику пацієнтів з гострим коронарним синдромом GRACE та TIMI шляхом використання нових біомаркерів.

В останні роки одним із найбільш досліджуваних біомаркерів в кардіології є мозковий натрійуретичний пептид типу В (BNP) та його NT фрагмент (NT-proBNP), він продукується клітинами шлуночків серця у відповідь на надмірне розтягнення клітин серцевого м'язу. BNP використовують для діагностики серцевої недостатності та прогнозу несприятливих подій (повторних інфарктів, регоспіталізацій) та летальності при цілому ряді кардіальних захворювань, а також для контролю ефективності лікування [2, 4,5,7-8].

Метою даного дослідження було вивчення прогностичної цінності клінічних та біохімічних, включаючи NT-proBNP, біомаркерів і їх суми у відношенні розвитку летального виходу через півроку після перенесеного інфаркту міокарда.

Об'єкт і методи дослідження

Обстежений 151 хворий з гострим Q-позитивним інфарктом міокарду. В дослідження

були включені хворі, що були госпіталізовані протягом першої доби від початку захворювання до стаціонару. Окрім рутинних клініко-біохімічних маркерів визначали NT-proBNP в сироватці крові імуноферментним методом за допомогою реактивів фірми «Вектор Бест», Новосибірськ. Вивчено розвиток летального виходу через півроку від початку ГІМ. Статистична обробка проводилася за допомогою програми Statistica 6,0 і MedCalc.

Результати досліджень та їх обговорення

У пацієнтів з ІМ ($n=151$) з 71 клініко-біохімічних показників в групі померлих та в групі тих, що вижили, достовірно ($p < 0.05$) відрізнялися вік хворих (69.05 ± 2.57) в порівнянні з 59.08 ± 0.99 років, Q-Tdc при надходженні 39.24 ± 1.64 в порівнянні 46.19 ± 1.34 мс, ЧСС при надходженні до стаціонару 91.11 ± 4.46 в порівнянні 74.63 ± 2.17 уд/хв, рівень креатиніну 140.2 ± 17.5 ммоль/л в порівнянні з 107.6 ± 3.5 ммоль/л, рівень NT-proBNP 1454 ± 302 л в порівнянні з 480 ± 70 нг/мл, ФВ лівого шлуночку $44.00 \pm 2.74\%$ в порівнянні з $51.13\% \pm 1.05$ на 8-10 добу захворювання та через 4-6 тижнів $40.50 \pm 8.82\%$ в порівнянні з $54.04 \pm 1.22\%$. В наступному при аналізі були обрані 4 найбільш вагомих параметри, що відрізнялися у померлих хворих та у тих, що вижили: рівні креатиніну та NT-proBNP, локалізація інфаркту міокарду та вік хворого.

При проведенні статистичного аналізу діапазон значень кожної окремої величини розбивали на інтервали. Найбільш ефективним